

Як підсумок, можна дійти до висновку з приводу того, що в сфері протидії корупції в митних органах, керівництвом держави здійснюються вірні євроінтеграційні кроки на шляху ефективності й подальшого розвитку даного процесу. А головним завданням держави у подальшому повинне бути не встановлення вказівок з «верху», кадрові переміщення, гонитва за показниками у статистиці, а стабілізація вже отриманих на сьогоднішній день позитивних напрацювань та результатів.

Список використаних джерел:

1. Коваль Н. О. Протидія корупції в митних органах ДФС. URL: https://lexportus.net.ua/vipusk-6-2017/koval_n_o_prottydiia_koruptsii_v_mytnykh_organakh_dfs.pdf;
2. Баранов О. С. Актуальні проблеми протидії та запобігання корупції в органах Державної фіскальної служби // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2016. № 20. С. 30-33;
3. Смотріть "Брали гроші з усіх! ДБР красиво взяло митників на хабарі!" на YouTube. URL: <https://youtu.be/1UpzDKVqZuE> ;
4. Запобігання та протидія корупції URL: <https://customs.gov.ua/zapobigannia-proiavam-koruptsiyi>.

Калугін Володимир Юрійович

кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення Одеського державного університету внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Інформаційне забезпечення розслідування є невід'ємною частиною комплексу проблем, що пов'язані з вивченням та використанням закономірностей виявлення і збирання джерел інформації для формування

судових доказів. Їх актуальність і важливість пояснюється тим, що в останній час з'явилися нові науково-технічні засоби пошуку, дослідження, фіксації і вилучення інформації, що спонукає до перегляду ряду процесуальних положень, технічних і тактичних рекомендацій відносно інформаційного забезпечення кримінального провадження.

Інформаційні процеси в суспільстві реалізуються за допомогою відповідних інформаційних технологій в рамках деякої системи. Здовго до винаходу електронних обчислювальних машин існували системи, що використали різну лічильну техніку для введення, обробки і виведення інформації. В даний час найбільш досконалим видом організації засобів реалізації інформаційних технологій є їх включення до складу автоматизованої інформаційної системи.

Інформаційні підсистеми як складові системи інформаційного забезпечення призначені для збирання, накопичення, зберігання та обробки інформації з певних напрямів обліків і орієнтовані на використання в діяльності більшості правоохоронних структур, мають загальний характер і належать до загальновідомчих інформаційних систем [1].

З метою запобігання, виявлення і розслідування кримінальних правопорушень при здійсненні досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності, а також з метою підвищення рівня інформаційного забезпечення проведення експертних досліджень в системі органів внутрішніх справ ведуться та функціонують криміналістичні обліки, які у своїй сукупності утворюють систему, що у криміналістиці визначається як кримінальна реєстрація.

Технічне забезпечення працівників слідства є актуальним, з огляду на новації, що містяться в положеннях КПК України. КПК України закріплює сучасні інструменти для боротьби зі злочинністю, застосування яких повинно чітко відповідати вимогам законності.

Сьогодні основними напрямками використання інформаційних технологій під час проведення досудового розслідування інформаційні технології

застосовують для побудова суб'єктивних портретів, користування базою законодавства України та іншими базами даних. У сучасних вимогах слідчим потрібні інформаційні технології для оптимізації управління процесами інформаційного забезпечення, здійснення автоматизованого пошуку відомостей щодо будь-яких об'єктів (осіб, предметів, подій), одержання формалізованих знань з усіх видів баз даних, що існують у світі, статистичного і географічного аналізу подій, пошуку окремих об'єктів, осіб, надають можливість оперативного збирання, зіставлення та аналізу відомостей з різних джерел (повідомлень, результатів оперативно-розшукових заходів, допитів, адресної бази даних тощо),

Вони дають можливість оперативного збору, зіставлення, аналізу отриманої інформації з різних джерел її надходження, встановлення хронології подій, складання план-схем, моделювання місця події. відповідності окремих фактів, дозволяють здійснювати складання планів та схем місця події, моделювання події злочину за допомогою комп'ютерної техніки та ін. [2, с. 194].

Використання працівниками правоохоронних органів навичок пошуку, перевірки, систематизації та аналізу інформації, яка необхідна для виконання своїх службових обов'язків породжує концепцію «оперативно-аналітична інформація». Оперативно-аналітична інформація – це продукт збору, оцінки і інтерпретації інформації. Тому, оперативно-аналітичну інформацію можна розглядати як інформацію з доданою складовою. Додана складова є результатом аналізу – роз'ясненням значення самої інформації.

Відповідно до змісту положень кримінального процесуального законодавства, основна роль в проведенні оперативно-розшукових заходів і обрання напрямів пошуку криміналістичної інформації відводиться слідчому.[3]

Так, більшість слідчих не володіє інноваційними методами отримання інформації, що є однією з перешкод розслідування тяжких, особливо тяжких і резонансних злочинів, а для підвищення ефективності діяльності слідчих необхідно вдосконалити наявну підготовку з функціонування інформаційних систем, локальних та глобальних мереж зв'язку, організації обробки інформаційних потоків.

З метою збільшення ефективності й оперативності розкриття злочинних дій чимало застосовуються новітні технології для попередження, виявлення, протидії злочинності, розшуку підозрюваних, проведення СРД і різноманітних експертиз.

Невід'ємною частиною розслідування є Єдиний реєстр досудових розслідувань. ЄРДР – це автоматизована система електронної бази даних, у якій зберігаються дані про вчинене кримінальне правопорушення.[4]

Що стосується діяльності правоохоронних органів з розкриття злочинів, то головним тут є відшукування значимої для такої діяльності інформації, чітке визначення її меж та документування з метою прийняття відповідних рішень чи заходів. Значення інформаційного забезпечення у даному разі полягає у тому, що усі заходи, спрямовані на розкриття злочину, мають ґрунтуватися на об'єктивних систематизованих даних про реальні події. Мова іде про інформаційну систему, де зберігається і перетинається різна за значущістю інформація, яка може використовуватися як правоохоронними, так і судовими органами, при з'ясуванні обставин конкретного кримінального правопорушення.

Орієнтуючий характер може мати інформація, що міститься як в матеріалах кримінального провадження так і в матеріалах ОРС (інформація про зв'язки підозрюваного з іншими особами). В обох випадках вона є доказовою відносно конкретного факту.

З вищеприведеного можна дійти висновку, що науково-технічний прогрес людства дав поштовх для розвитку інформаційних технологій, завдяки яким розвиваються кримінальні правопорушення в онлайн-сфері. Наша держава створює різноманітні інформаційно-пошукові системи, бази й банки даних, системи електронного документообігу, – все це активно сприяє розкриттю злочинності.

Список використаних джерел:

1. Хахановський В. Г. Криміналістична інформатика : [курс лекцій] / В. Г. Хахановський, О. М. Тебятін, Ю. В. Поліщук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.naiau.kiev.ua/biblio/books/Kriminal_inform/zmist.htm.
2. Шепітько В. Ю. Інформаційні технології в криміналістиці та слідчій діяльності / В. Ю. Шепітько, Г. К. Авдєєва // Питання боротьби зі злочинністю. – 2010. – № 19. – С. 194–202.
3. Кримінальний процесуальний кодекс: від 13.04.2012 № 4651-VI, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
4. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : Наказ Генерального прокурора України № 69 від 17 серп. 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gp.gov.ua/ua/erdr.html>.

Мельничук Тетяна Володимирівна

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального процесу, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», запрошений вчений Центру досліджень європейського та міжнародного права факультету права Університету м. Оснабрюк (Федеративна Республіка Німеччина)

ОРГАНІЗОВАНА ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ (ПРОБЛЕМА Є, АЛЕ ЇЇ НЕМАЄ)

Панорами минулого організованої злочинності в Україні відображають мутації, які пережила організована злочинна діяльність на фоні транзиції. Парадоксальність цих змін полягає у тому, що попри запеклу боротьбу за встановлення кримінальної монополії над окремим сегментом кримінального ринку або певною територією, що подекуди призводить до міжусобних кримінальних війн, організована злочинність таким чином відбраковує неефективні моделі функціонування, забезпечуючи стабільний життєвий цикл та